

Поправка на Решение № 2006/974/ЕО на Съвета от 19 декември 2006 г. относно специалната програма: „Капацитети” за изпълнение на Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007-2013 г.)

(Официален вестник на Европейския съюз L 400, 30 декември 2006 г.)

Решение 2006/974/ЕО следва да гласи, както следва:

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

от 19 декември 2006 година

относно специалната програма: „Капацитети” за изпълнение на Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007-2013 г.)

(Текст от значение за ЕИП)

(2006/974/ЕО)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 166, параграф 4 от него,

като взе предвид предложението на Комисията,

като взе предвид становището на Европейския парламент¹,

като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет²,

като има предвид, че

- (1) В съответствие с член 166, параграф 3 от Договора, Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007-2013 г.)³ (наричан отгук нататък „Рамковата програма”) следва да бъде изпълнена посредством специални програми, уреждащи подробен правилник за тяхното изпълнение, фиксират тяхната продължителност и осигуряват средствата, считани за необходими.
- (2) Рамковата програма е структурирана в четири вида дейности: транснационално сътрудничество по определени от политиката теми (Сътрудничество), задвижвани от изследователите научни изследвания, базирани на инициативата на научните общности (Идеи), подкрепа на обучението и кариерното развитие на научните изследователи (Хора), както и подкрепа на капацитетите за научни изследвания (Капацитети). Дейностите по частта „Капацитети”, що се

¹ Становище от 30 ноември 2006 г. (все още не е публикувано в *Официален вестник*).

² ОВ С 185, 8.8.2006 г., стр. 10.

³ ОВ L 412, 30.12.2006 г., стр. 1.

отнася за непреки действия, следва да бъдат изпълнени посредством настоящата специална програма.

- (3) За настоящата специална програма се прилага правилникът за участие на предприятия, научноизследователски центрове и университети и за разпространение на резултатите от научните изследвания, който е за рамковата програма (наричан оттук нататък „правилник за участие и разпространение”).
- (4) Рамковата програма следва да допълни дейностите, извършвани в държавите-членки, както и други действия на Общността, необходими за общите стратегически усилия за изпълнение на целите от Лисабон успоредно, по-специално, с целите засягащи структурните фондове, земеделието, образованието, обучението, културата, конкурентоспособността и иновативността, индустрията, здравето, защитата на потребителите, заетостта, енергетиката, транспорта и околната среда.
- (5) Иновации и свързаните с МСП дейности, подкрепени по настоящата Рамкова програма, следва да са допълващи по отношение на тези, които са предприети по рамковата програма за конкурентоспособност и иновативност, които ще допринесат затваряне на пропастта между научни изследвания и иновации, и ще насърчат всички форми на иновативност.
- (6) Изпълнението на рамковата програма може да даде начало на допълнителни програми, ангажиращи участието само на определени държави-членки и участието на Общността в програми, предприети от няколко държави-членки, или създаване на съвместни предприятия или други договорености по смисъла на членове 168, 169 и 171 от Договора.
- (7) Настоящата специална програма следва да предвиди вноска в Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) за създаване на „Финансова кредитна линия за разделяне на риска”, с цел да се подобри достъпът до заеми на ЕИБ.
- (8) Така, както е предвидено съгласно член 170 от Договора, Общността сключи редица международни споразумения в областта на научните изследвания и следва да се положат усилия за засилване на международното сътрудничество при научните изследвания с оглед по-нататъшното интегриране на Общността в световната научноизследователска общност. Поради това, настоящата специална програма следва да е открита за участие на страните, сключили споразумения за тази цел и следва да е освен това отворена на ниво проекти, и на основата на взаимна изгода - за участие на юридически лица от трети страни и на международни организации за научно сътрудничество.
- (9) Научноизследователските дейности, извършвани в рамките на настоящата програма, следва да спазват основните етични принципи, включително принципите, които са отразени в Хартата на основните права на Европейския съюз.

- (10) Изпълнението на рамковата програма следва да допринесе за насърчаване на устойчивото развитие.
- (11) Надеждното финансово управление на рамковата програма и нейното изпълнение следва да бъдат гарантирани по възможно най-ефективен и удобен за потребителите начин, като същевременно се осигури юридическа определеност и достъпност на програмата за всички участници, в съответствие с Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета от 25 юни 2002 г. относно Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Европейските общности¹ и Регламент (ЕО, Евратом) № 2342/2002 на Комисията², с който се урежда подробен правилник за изпълнението на този финансов регламент, както и всякакви бъдещи изменения.
- (12) Следва да се вземат подходящи мерки – пропорционално на финансовите интереси на Европейските общности – за наблюдение и контрол както върху ефективността на предоставената финансова помощ, така и върху използването на тези средства, така че да се предотвратят нередности и измами и да се предприемат необходимите стъпки за възстановяване на средства, които са били загубени, погрешно платени или неправилно използвани в съответствие с Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности³, Регламент (ЕО, Евратом) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности⁴, и Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейският парламент от 25 май 1999 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF)⁵.
- (13) Тъй като мерките, необходими за изпълнението на настоящото решение, са по същество управленски мерки, те следва поради това да бъдат приети с управленската процедура, предвидена в член 4 от Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г., относно установяване на условията и реда за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията⁶. От друга страна научните изследвания, предполагащи използване на човешки ембриони и на човешки ембрионални стволони клетки, повдигат специфични етически проблеми, така както е описано в член 4 от настоящото решение. Поради това следва да се приемат мерки за финансиране на тези проекти, като се използва регулативната процедура, предвидена в член 5 от Решение 1999/468/ЕО.

¹ ОВ L 248, 16.9.2002 г., стр. 1.

² ОВ L 357, 31.12.2002 г., стр. 1. Регламент, изменен с Регламент (ЕО, Евратом) № 1248/2006 (ОВ L 227, 19.8.2006 г., стр. 3).

³ ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1.

⁴ ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2.

⁵ ОВ L 136, 31.5.1999 г., стр. 1.

⁶ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23. Решение, изменено с Решение 2006/512/ЕО (ОВ L 200, 22.7.2006 г., стр. 11).

- (14) Специалната програма „Капацитети” следва да има собствена бюджетна линия в общия бюджет на Европейските общности.
- (15) При изпълнението на настоящата програма следва да се обърне адекватно внимание на издигането на преден план на равенството на половете, а така също и, *inter alia*, на трудовите условия, прозрачността на процесите на набиране на кадри, както и на кариерното развитие, що се отнася за научните изследователи, назначени по проекти и програми, финансирани по дейности от настоящата програма, за които Препоръка на Комисията от 11 март 2005 г. относно Европейската харта за научните изследователи и относно Кодекса на поведението за набиране на научни изследователи предлага референтна рамка, като същевременно се спазва доброволният ѝ характер,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Специалната програма „Капацитети” за дейности на Общността в областта на научните изследвания и технологичното развитие, включително демонстрационните дейности, наричан оттук нататък „специалната програма” се приема с настоящото, за периода 1 януари 2007 г.-31 декември 2013 г.

Член 2

Специалната програма подкрепя дейностите за „Капацитети”, подкрепяйки ключови аспекти на европейските капацитети за научни изследвания и иновации, както следва:

- а) научноизследователски инфраструктури;
- б) научни изследвания в полза на малки и средни предприятия (МСП);
- в) области на знанието;
- г) научноизследователски потенциал;
- д) науката в обществото;
- е) подкрепа за хармонично развитие на научноизследователските политики;
- ж) дейности на международно сътрудничество.

Изпълнението на настоящата специална програма може да даде начало на допълващи програми, включващи участието само на някои държави-членки, участието на Общността в програми, предприети от няколко държави-членки, или на създаване на съвместни предприятия или други договорености по смисъла на членове 168, 169 и 171 от Договора.

Целите и общите линии на тези дейности са изложени в Приложение I.

Член 3

В съответствие с Приложение II от рамковата програма, сумата смятана за необходима за изпълнение на специалната програма, е 4 097 милиона EUR, като по-малко от 6% от тях са за административни разходи на Комисията. Индикативна разбивка на тази сума е дадена в Приложение II.

Член 4

1. Всички научноизследователски дейности, извършвани по специалната програма, се изпълняват в съответствие с основните етични принципи.

2. Следните области на научни изследвания не се финансират по настоящата програма:

- научноизследователска дейност, насочена към човешко клониране за репродуктивни цели,
- научноизследователска дейност, предназначена да модифицира генетичното наследство на човешки същества, което може да направи тези изменения наследствени¹,
- научноизследователски дейности, планиращи създаването на човешки ембриони единствено с цел научни изследвания или за набавяне на стволови клетки, включително посредством трансфер на ядра от соматични клетки.

3. Могат да бъдат финансирани научните изследвания относно човешки стволови клетки, както на възрастни, така и на ембриони, в зависимост както от съдържанието на научното предложение, така и от правната рамка на съответната държава-членка (съответните държави-членки).

Всяка молба за финансиране на научни изследвания относно човешки ембрионални стволови клетки включва при необходимост подробности относно лицензията и мерките за контрол, които ще бъдат предприети от компетентните органи на държавите-членки, а така също и подробности относно етичните одобрения, които ще бъдат предоставени.

Що се отнася за получаването на човешки ембрионални стволови клетки, то институциите, организациите и научните изследователи са под условие на строга лицензия и контрол, в съответствие с правната рамка на съответната държава-членка (съответните държави-членки).

4. Областите на научните изследвания, изложени тук по-горе, ще бъдат преразгледани за втората фаза на настоящата програма (2010-2013 г.), в светлината на научните постижения.

Член 5

¹ Научни изследвания, отнасящи се за лекуване на рак на половите жлези, могат да бъдат финансирани.

1. Специалната програма се изпълнява посредством схемите за финансиране, установени в Приложение III към рамковата програма.
2. Приложение III към настоящата специална програма излага договореностите за субсидии от Европейската инвестиционна банка за създаване на финансова кредитна линия за разделяне на риска.
3. Приложение IV към настоящата специална програма излага възможна инициатива за съвместното изпълнение на националните програми за научни изследвания, които биха могли да бъдат предмет на отделно решение, на основата на член 169 от Договора.
4. За настоящата специална програма се прилага правилник за участие и разпространение.

Член 6

1. Комисията съставя работна програма за изпълнение на специалната програма, излагаща в по-големи детайли целите и научните и технологичните приоритети, изложени в Приложение I, схемата за финансиране, която ще се използва за темата, по която се очакват приложения, както и графикът за изпълнение.
2. Работната програма отчита съответните научноизследователски дейности, извършвани от държавите-членки, от асоциираните страни и от международни организации, както и постигането на европейска добавена стойност, а така също и влиянието върху индустриалната конкурентоспособност и съотносимостта за другите политики на Общността. Тя се актуализира при необходимост.
3. Предложенията за непреки действия по схемите за финансиране се оценяват и се избират проекти, като се отчетат критериите, изложени в член 15, параграф 1, буква а) от правилника за участие и разпространение.
4. Работната програма може да определи:
 - а) организациите, които получават вноски във формата на членски внос;
 - б) действията в подкрепа на дейностите на конкретни юридически лица.

Член 7

1. Комисията отговаря за изпълнението на специалната програма.
2. Управленската процедура, определена в член 8, параграф 2, се прилага за приемане на следните мерки:
 - а) работната програма, цитирана в член 6, включително схемите за финансиране, които ще се използват, съдържанието на поканите за предложения, както и критериите за преценка и подбор, които ще се прилагат;
 - б) всяко адаптиране към индикативната разбивка на сумата, така както е изложена в Приложение II.

в) одобрение на финансирането на дейностите, цитирани в член 2, точки а)-ж) където приблизителната сума на помощта на Общността по настоящата програма е равна на, или по-голяма от 0,6 милиона EUR;

г) съставянето на компетенциите за оценките, предвидени в член 7, параграфи 2 и 3 от рамковата програма.

3. За утвърждаване на финансирането на дейности, включващи използване на човешки ембриони и на човешки ембрионални стволови клетки, се прилага регулативната процедура, установена в член 8, параграф 3.

Член 8

1. Комисията се подпомага от комитет.

2. Когато се прави препратка към настоящия параграф, прилагат се членове 4 и 7 на Решение 1999/468/ЕО.

Периодът, предвиден в член 4, параграф 3 от Решение 1999/468/ЕО, се установява на два месеца.

3. Когато се прави препратка към настоящия параграф, прилагат се членове 5 и 7 от Решение 1999/468/ЕО.

Периодът, предвиден в член 5, параграф 6 от Решение 1999/468/ЕО, се установява на два месеца.

4. Комисията информира редовно Комитета относно общия напредък на изпълнението на специалната програма и му предоставя навременна информация относно всички научноизследователска, технологична и развойна дейност, които са предложени или финансирани по настоящата програма, така както е посочено в Приложение V.

5. Комитетът приема свой процедурен правилник.

Член 9

Комисията организира независими мониторинг, оценка и преглед, предвидени в член 7 от рамковата програма, които трябва да бъдат изпълнявани по отношение на дейностите, извършвани в областите, които са предмет на специалната програма.

Член 10

Настоящото решение влиза в сила на третия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 11

Адресати на настоящото решение са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 19 декември 2006 г.

За Съвета:

J. KORKEAJOJA

Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ I

НАУЧНИ И ТЕХНОЛОГИЧНИ ЦЕЛИ, ОБЩИ ЛИНИИ НА ТЕМИТЕ И ДЕЙНОСТИТЕ

УВОД

Настоящата специална програма ще засили научноизследователските и иновативни капацитети в цяла Европа и ще гарантира оптималното им използване. Тази цел ще бъде постигната посредством:

- оптимизиране на използването и развитието на научноизследователските инфраструктури,
- засилване на иновативните капацитети на МСП и тяхната способност да се възползват от научните изследвания,
- подкрепа на развитието на регионални групи, активирани от научни изследвания
- сближаване на науката и общността за да осигури хармонизираната интеграция на науките и технологиите в Европейската общност,
- подкрепа на политиките за хармонично развитие на научните изследвания, и
- действия и мерки в подкрепа на международното сътрудничество.

Принципът на устойчиво развитие и равенство на половете съответно ще се вземе под внимание. Освен това съображения относно етични, социални, правни и по-широки културни аспекти на научните изследвания, които ще бъдат предприети и техните потенциални приложения, а така също и социално-икономически влияния на научното и технологично развитие и прогнози, когато са значими, ще формират част от дейностите по настоящата специална програма.

В настоящата специална програма ще се предприемат действия за координация на програми, които не са на Общността, като се използва схемата на ERA-NET и участието на Общността в съвместно изпълнявани национални програми за научни изследвания (член 169 от Договора), така както е описано в специалната програма за сътрудничество.

Ще се търсят синергии и взаимно допълване с други политики и програми на Общността, като например регионалната и обединяваща политика на Общността, Структурните фондове, Програмата за конкурентоспособност и иновативност и съответните Програми за образование и обучение¹.

Етични аспекти

Така, както е описано в настоящата специална програма и в научноизследователските дейности, възникващи от нея, трябва да се уважават основните етични принципи. Те включват, *inter alia*, принципите отразени в

¹ С оглед улесняване на изпълнението на програмата, за всяко заседание на програмния комитет, така както е определено в дневния ред, Комитетът възстановява, в съответствие с установените си насоки, разходите за един представител на държава-членка, както и на един експерт/консултант на държава-членка за тези точки от дневния ред, за които държавата-членка се нуждае от конкретен опит.

Хартата на основните права на Европейския съюз, включващи следното: защита на човешкото достойнство и човешкия живот, защита на личните данни и личния живот, а така също и на животните и на околната среда в съответствие със законите на Общността и с най-новите версии на съответните международни конвенции, директиви и кодекси на поведение, напр. Декларацията от Хелзинки, Конвенцията на Съвета на Европа за човешките права и биомедицина, подписана в Овиедо на 4 април 1997 г., както и с допълнителните протоколи към тази конвенция, Конвенцията на Обединените нации за правата на детето, Универсалната декларация за човешкия геном и човешките права, приета от ЮНЕСКО, Конвенцията на Обединените нации за биологичните и токсичните оръжия (КБТО), Международния договор за растителни генетични ресурси за храни и земеделие, както и съответните резолюции на Световната здравна организация (СЗО).

Ще се вземат под внимание и становищата на Европейската група консултанти за етичните последствия на биотехнологията (1991-1997 г.), както и становищата на Европейската група за етика в науката и в новите технологии (считано от 1998 г.).

В съответствие с принципа на субсидиарност и разнообразието на подходите, които съществуват в Европа, участниците в научноизследователските проекти трябва да се в съответствие с текущото законодателство, с регламентите и с етичните правилници в страните, в които ще се извършват научните изследвания. Във всеки случай, прилагат се националните разпоредби и никое научно изследване, което е забранено в която и да е от държавите-членки или в друга страна, няма да бъде подкрепено с финансиране от Общността, ако се изпълнява в съответната държава-членка или страна.

Ако е целесъобразно, изпълняващите научноизследователски проекти трябва да търсят одобрението на съответните национални или местни етични комитети, преди стартирането на научноизследователска, технологична и развойна дейност. Освен това Комисията ще извършва системно етичен преглед по отношение на предложения, третиращи чувствителни в етично отношение въпроси или ако не е било обърнато адекватно внимание на етичните аспекти. В специални случаи, етичен преглед може да се направи през време на изпълнението на проекта.

Няма да се отпуска никакво финансиране за научноизследователски дейности, които са забранени във всички държави-членки.

Протоколът за защита и благосъстояние на животните, приложен към Договора, изисква от Общността да обърне максимално внимание на изискванията за благосъстояние на животните при формулиране и изпълнение на политиките на Общността, включително научните изследвания. Директива на Съвета 86/609/ЕИО от 24 ноември 1986 г. за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите-членки относно защитата на животните, използвани за опитни и други научни цели¹, изисква всички експерименти да бъдат планирани по такъв начин, че да се избегне стресът и ненужната болка, както и страданието на експерименталните животни; да се използва минимален брой животни; да се включат животни с

¹ ОВ L 358, 18.12.1986 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 2003/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 230, 16.9.2003 г., стр. 32).

най-ниска степен на неврофизиологична чувствителност; и да се причинява минимална болка, страдание, стрес или трайно увреждане. За промяна на генетичното наследство на животните и клониране на животните може да се мисли само, ако целите са етично оправдани и условията са такива, че се гарантира благосъстоянието на животните и се спазват принципите за биологичното разнообразие.

През време на изпълнение на настоящата програма, Комисията редовно ще наблюдава и контролира научния напредък и националните и международните разпоредби, така че да се вземат под внимание всякакви развития.

Научните изследвания по етика, свързани с научните и технологичните развития, ще се изпълняват в частта „Наука в обществото” в настоящата програма.

1. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ИНФРАСТРУКТУРИ

Цел

Да се оптимизира използването и развитието на най-добрите научноизследователски инфраструктури, съществуващи в Европа, и да се помогне да се създадат във всички области на науката и технологията нови научноизследователски инфраструктури от паневропейски интерес, които са необходими на европейската научна общност, за да остане на предната линия в напредъка на научните изследвания и да е в състояние да помогне на индустрията да засили своята база на знание и технологичното си ноу-хау.

Подход

За да стане Европа най-конкурентноспособната и основана на динамично знание икономика в света, съвременните и ефективни научноизследователски инфраструктури са от критично значение за постигане на лидерство в науката и технологиите. Научноизследователските инфраструктури играят ключова роля в създаването на знание и технологии и в тяхното разпространение, прилагане и експлоатация, като по този начин насърчават иновациите и допринасят за развитието на Европейска зона за научни изследвания. Достъпът до тях става все по-наложителен във всички области на науката и технологиите и за основано на доказателства изготвяне на политики. Много научноизследователски инфраструктури се развиват от големи обекти, предназначени почти изключително за конкретна дисциплина, в обслужващи обекти за широко разнообразие от научни общности. Разрешени от информационните и комуникационни технологии, неотдавнашните концепции за инфраструктурата също се разширяват, така че да включат разпределени системи на хардуер, софтуер и съдържание с огромна кумулативна стойност, като хранилища на знание в много различни дисциплини.

Предложената дейност ще допринесе по-специално за развитието, използването и запазването на знанието, посредством неговата подкрепа за научноизследователски инфраструктури на основата както на подхода отдолу нагоре, така и на управлявания от върховите постижения подход и целевия

подход. Стратегическото осъвременяване на информация и комуникация основана на електронни инфраструктури и виртуални инфраструктури се разглежда също като двигател при промяна на начина, по който науката се ръководи. Държавите-членки ще останат централни при развитието и финансирането на инфраструктури.

Терминът „научноизследователски инфраструктури” в контекста на рамковата програма на Общността за научноизследователско и технологично развитие се отнася за обекти, ресурсите или услугите, от които научноизследователската общност се нуждае, за да провежда научни изследвания във всички научни и технологични области. Тази дефиниция покрива, включително свързаните с това човешки ресурси:

- сериозно оборудване или комплект от инструменти, използвани за научноизследователски цели,
- познавателни ресурси, като колекции, архиви, структурирана информация или системи, свързани с управлението на данни, използвани в научните изследвания,
- разрешаване на основани на информационни и комуникационни технологии инфраструктури, като енергийна система, изчислителна техника, софтуер и комуникации,
- всяко друго юридическо лице с уникален характер, което се използва за научни изследвания.

За подкрепата могат да се вземат под внимание само научноизследователски инфраструктури или мрежи от научноизследователски инфраструктури, с ясен интерес за европейската научна общност (академична, публична и индустриална), изразени като производителност и достъп. Те трябва да допринасят значително за развитието на европейските капацитети за научни изследвания.

По отношение на тематичните научноизследователски инфраструктури в специалната програма „Сътрудничество”, общата координация ще се осигури от настоящата програма.

Дейности

Дейностите ще покриват следните линии на действие:

- оптимизация на използването на съществуващите научноизследователски инфраструктури и подобряване на тяхната производителност,
- насърчаване на развитието на нови научноизследователски инфраструктури (или сериозни актуализации на съществуващите такива) от паневропейски интерес, които почиват основно на работата на ESFRI (Европейски стратегически форум за изследователски инфраструктури),
- мерки за подкрепа, включително подкрепа за възникващи нужди.

1.1. Съществуващи научноизследователски инфраструктури

Действията по научноизследователските инфраструктури целят засилване на европейските капацитети и ефективност на конкретни научноизследователски

инфраструктури, и увеличение на участието на потребителските общности във възможностите, предлагани от научноизследователски инфраструктури и тяхната готовност за инвестиции в научни изследвания на върхово ниво. Дейностите ще включват подкрепа за оптимизацията на европейските научноизследователски инфраструктури посредством „интегриране” на капацитети и усилия, водещи до най-ефективно използване на обекти, ресурси и услуги във всички области на науката и технологиите и за насърчаване на „транснационалния достъп” до съществуващите научноизследователски инфраструктури.

1.1.1. Интеграционни дейности

Научноизследователските инфраструктури от световна класа се нуждаят от огромни и дългосрочни инвестиции в ресурси (човешки и финансови). Те следва да бъдат използвани и експлоатирани от колкото може по-голяма общност от научни и потребителски индустрии в европейски мащаб. Освен това е необходимо оптимизацията и засилването на капацитетите и ефективността на научноизследователските инфраструктури на ниво Общността да се насърчават и подобряват непрекъснато, така че да отговорят на възникващите и нарастващите научни нужди. Това може да се постигне по-добре посредством координирано стимулиране на тяхната употреба и развитие, включително тяхната актуализации.

Общността следва да допринесе за тази цел посредством насърчаване на интеграционните дейности. Те ще гарантират това, че европейските научни изследователи, включително научните изследователи от индустрията, включително МСП, и периферните и най-отдалечените региони, могат да имат достъп до най-добрите научноизследователски инфраструктури, за да провеждат своите научни изследвания, като се подкрепя интегрираното предоставяне на свързани с инфраструктурата услуги на научната общност на европейско ниво и на международно ниво, където това е необходимо. Интеграционните дейности следва освен това да целят по-добро структуриране в европейски мащаб, начина по който работят научноизследователските инфраструктури, както и да насърчат съвместното им развитие, изразено в капацитет и производителност.

Интеграционните дейности за съществуващите научноизследователски инфраструктури ще бъдат изпълнени посредством:

- покани „отдолу нагоре” за катализиране на взаимната координация и групирането на ресурси между операторите на инфраструктури с цел да се насърчи културата на сътрудничество между тях. Тези дейности следва освен това да целят по-добро структуриране в европейски мащаб, начина по който работят научноизследователските инфраструктури, както и начина, по който може да се получи достъп до тях от потенциални потребители, при насърчаване на съвместното им развитие, изразено в капацитет и производителност, и насърчаване на тяхното съгласувано и междудисциплинарно използване,
- „целеви покани”, когато тези фокусирани действия ще са определено положителни за подкрепата на потенциално важни научноизследователски инфраструктури в дългосрочен план, и за ускоряване на тяхната поява на ниво Общността. Те ще се изпълняват

в тясно сътрудничество с дейностите, осъществявани в тематичните области, така че да се гарантира това, че всички действия, предприети на европейско ниво в рамките на Общността, отговарят на нуждите от научноизследователски инфраструктури в съответната им област. Областите на приложение могат вече да бъдат определени¹, с цел по-добро използване и засилване на съществуващите европейски инфраструктури, изпълнявайки дългосрочни политически нужди на академичните, публичните и индустриалните заинтересувани лица в научните изследвания и обществото като цяло, като например за науките за живота и тяхното приложение, информационни и комуникационни технологии, развитието на индустриалните научни изследвания включително метрология подкрепя за устойчиво развитие и по-специално в областта на околната среда, както и за социалните и хуманните науки.

1.1.2. Основани на информационни и комуникационни технологии инфраструктури

Разгъването на електронните инфраструктури осигурява много важни услуги за научноизследователските общности, на основата на комплексни процеси, предназначени да доведат мощността на разпределените, основани на информационни и комуникационни технологии ресурси (изчислителна техника, свързаност, инструментариум) до виртуалните общности. Засилването на европейския подход и на сродните европейски дейности в тази област на приложение могат да имат значителен принос за подема на европейския научноизследователски потенциал и неговото използване, за консолидиране на електронните инфраструктури като ъглов камък на Европейска зона за научни изследвания, един „предвестник“ на междудисциплинарните иновации и двигател за промяна на начина, по който науката се ръководи. Това може и да допринесе за интегриране на научноизследователски екипи от периферни и най-отдалечените региони.

Дейностите, предложени за електронна инфраструктура, на основата на целеви покани за предложения, ще целят да насърчат по-нататъшното развитие и еволюция на високопроизводителна и високоефективна комуникация (GÉANT) и захранвани от електрическата мрежа инфраструктури, а така също и на висококачествени компютърни способности, подчертавайки необходимостта от подкрепа за засилване на разпределените обекти за свръх производителни изчисления от световна класа, обекти за съхранение на данни и за разширена визуализация. Дейностите ще целят освен това да се насърчи приемането им от потребителските общности като, ако е необходимо, се засилва глобалната им значимост и се повишава нивото на доверие и увереност, почивайки на постиженията на GÉANT и на мрежовите инфраструктури и базирайки се на отворени стандарти за взаимодействие на мрежите.

Ще е необходимо да се подкрепят координирано цифровите библиотеки, архиви, паметите за данни, запазването на данни и необходимото групиране на ресурси на европейско ниво, да се организират хранилищата за данни за научноизследователските общности и за бъдещите поколения на учени. Ще се разглеждат аспектите на засилено доверие и увереност по отношение на пласта

¹ Определени са освен това и от ESFRI (Европейски стратегически форум за изследователски инфраструктури)

данни в електроните инфраструктури. Предложените дейности ще целят освен това предвиждане и интегриране на новите изисквания и решения, така че да се улесни появата на едромасштабни стендове за изпитания, предназначени за експерименти с нови разрушителни технологии и се разглеждат нови потребителски изисквания, включително електронното обучение. Групата eIRG (e-Infrastructure Reflection Group) ще помага редовно със политически препоръки.

1.2. Нови научноизследователски инфраструктури

Настоящата специална програма ще помогне за насърчаване на създаването на нови научноизследователски инфраструктури (включително сериозни актуализации на съществуващите), като се фокусира основно върху подготвителните фази и върху „уникалните“ инфраструктури с решаващо и паневропейско влияние за развитието на съответните научни области в Европа.

1.2.1. Проектни разработки за създаване на нови научноизследователски инфраструктури

За насърчаване създаването на нови научноизследователски инфраструктури, посредством подход отдолу нагоре при поканите за предложения, като се финансират изследователски награди и техникоикономически обосновки за новите инфраструктури.

1.2.2. Подкрепа за изграждането на нови инфраструктури

За насърчаване създаването на нови научноизследователски инфраструктури, в съответствие с принципа за „променлива геометрия“, като се разчита основно на работата, провеждана от ЕСФИИ по разработката на европейска пътна карта за нови научноизследователски инфраструктури. Работната програма ще определи приоритетните проекти за възможна подкрепа от Общността.

Дейността свързана с изграждането на нови инфраструктури ще се осъществи в два стадия въз основата на списък от изисквания установени в рамковата програма.

- Стадий 1: подкрепа на подготвителната фаза

Първият стадий ще включва покани, ограничени до приоритетните проекти, определени от работната програма. Подготвителната фаза ще включва подготовката на подробни конструктивни планове, на правната организация, управлението и многогодишното планиране на прогнозираната научно-изследователска инфраструктура, както и окончателното споразумение между заинтересуваните лица. През време на тази фаза Комисията ще действа като „методист“, като по-специално улеснява механизмите за финансов инженеринг за конструктивната фаза.

- Стадий 2: подкрепа на конструктивната фаза

Във втората фаза ще се разчита на постигнатите технически, правни, административни и финансови споразумения, като се използва особено взаимното допълване между националните инструменти и инструментите на Общността (като например Структурните фондове или Европейската инвестиционна банка) и се отчита, ако е необходимо, потенциала за научно върхови постижения на сходните региони, а така също и на най-отдалечените региони, конструктивните планове следва да бъдат изпълнение с възможното

участие на частни финансови институции. Финансова подкрепа по рамковата програма за конструктивната фаза може да се предостави за онези приоритетни проекти, за които съществува решителна нужда от тази подкрепа. В тези случаи решенията ще се вземат посредством механизъм, който ще зависи от характера и нивото на необходимото финансиране (напр. директна безвъзмездна помощ; заеми от Европейската инвестиционна банка, достъпът до които може да бъде улеснен посредством финансова кредитна линия за разделяне на риска (Приложение III); член 171 от Договора).

1.3. Подкрепящи мерки, включително подкрепа за възникващи нужди

Силната координация в рамките на ЕС при формулиране и приемане на европейска политика за научноизследователските инфраструктури е ключ за успеха на тази дейност. Поради това през време на цялата програма ще има мерки в подкрепа на тази координация, включително за подкрепа на развитието на международното сътрудничество.

Тези дейности се извършват основно след периодичните покани за предложения. Те ще целят стимулиране, по-специално, на координацията на националните програми посредством действия на ERA-NET, при подкрепа на анализа на възникващи нужди, при подкрепа на работата на ESFRI) и на eIRG, ефективно изпълнение на програмата (напр. подкрепящи конференции, договори между експерти, изследвания за влияние и т.н.), както и международното измерение на дейностите, изпълнявани по настоящата специална програма. В контекста на международното сътрудничество, дейностите извършвани по тази конкретна част на програмата „Капацитет”, ще позволят освен това да се определят нуждите на конкретни трети страни и взаимния интерес, на основата на който могат да се базират специалните действия за сътрудничество и, на основата на целевите покани, да се изградят кръстосани връзки между ключови научноизследователски инфраструктури в трети страни и такива в рамките на Европейска зона за научни изследвания .

2. НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ В ПОЛЗА НА МСП

Цели

Да се засили иновативният капацитет на европейските МСП и техният принос в разработката на продукти и пазари на основата на нови технологии, като им се помогне за външно изпълнение на научните изследвания, да увеличат научноизследователските усилия, да разширят мрежите си, да използват по-добре резултатите от научните изследвания и да придобият ноу-хау, така че да ликвидират пропастта между научните изследвания и иновациите.

Подход

МСП са сърцевината на европейската индустрия. Те следва да бъдат ключов компонент на системата за иновации и във веригата за преобразуване на знанието в нови продукти, процеси и услуги. Изправени пред увеличаваща се конкуренция на вътрешния пазар и в глобално, европейските МСП трябва да увеличат своите знания и интензитета на научните изследвания, да засилят използването на научните изследвания, да разширят географски своите търговски дейности и да интернационализират мрежите си за знания.

Действията на повечето държави-членки, имащи значение за МСП, не насърчават и не подкрепят транснационалното сътрудничество в научните изследвания и трансфера на технологии. Действията на ниво ЕС са необходими, за да допълнят и засилят влиянието на действията, предприети на национално и регионално ниво.

В подкрепа на МСП или на асоциации на МСП, които се нуждаят от външно изпълнение на научни изследвания, ще се изпълнят специални действия: основно ниско до среднотехнологични МСП с малък или никакъв потенциал за научни изследвания. МСП с интензивни научни изследвания могат да участват като доставчици на научноизследователски услуги или на външно изпълнение на научни изследвания, така че да допълнят централния си потенциал. Тези действия ще се изпълняват в цялата област на науката и технологиите, като се използва подходът отдолу нагоре. Действията ще включват подкрепа на демонстрационни и други дейности с цел улесняване на използването на резултатите от научните изследвания, като се гарантира взаимно допълване с Програмата за конкурентоспособност и иновации. В оценката на предложенията за проекти ще се отчете надлежно очакваното икономическо влияние за МСП. Финансовите средства ще се разпределят посредством две схеми: научни изследвания за МСП и научни изследвания за асоциации на МСП.

Първата схема е насочена основно към ниско до среднотехнологични МСП с малък или никакъв потенциал за научни изследвания, но и към МСП с интензивни научни изследвания, които се нуждаят от външно изпълнение на научни изследвания, за да допълнят централния си потенциал. Втората схема е насочена към асоциации на МСП, които обикновено имат най-добрата позиция да знаят или определят общите технически проблеми на своите членове, да действат от тяхно име, както и да насърчават ефективното разпространение и използване на резултатите.

Действията за координация и подкрепа по програмата „Научни изследвания в полза на МСП” ще включват координацията на национални/регионални програми, насочени към МСП и подкрепящи добрите практики, разпространение и използване на резултатите, подобряване на достъпа на МСП до Седмата рамкова програма, и оценка на влиянието.

Действията биха могли да се основават на съответните национални програми за научни изследвания, допълвайки научноизследователските дейности, по-долу¹.

В допълнение към тези конкретни действия, ще се поощри и улесни участието на МСП в цялата рамкова програма. Нуждите от научни изследвания и потенциалът на МСП се отчитат надлежно при разработка на съдържанието на тематичните области на програма „сътрудничество”, която ще бъде изпълнена посредством различни по размер и обхват проекти, в зависимост от областта и темата.

През време на изпълнението на рамковата програма за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности на Общността, допълняемост и синергията ще бъдат гарантирани с действията на Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации, така че да не насърчи и улесни

¹ Това може да включва евентуално съвместното изпълнение на програми, насочени към МСП, които извършват научни изследвания, разчитайки на програмата Еврика.

участието на МСП в Рамковата програма за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности на Общността.

Дейности

Ще бъдат изпълнени следните две схеми, които са специфични за МСП:

Научни изследвания за МСП

Тази схема подкрепя малки групи иновативни МСП за решаване на общи или допълнителни технологични проблеми. Проекти, които са относително средно срочни, трябва да бъдат центрирани върху нуждите от иновации на МСП които търсят външно изпълнение на научни изследвания от изпълнители на научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности и трябва да покажат ясен потенциал за използване от съответните МСП.

Научни изследвания за асоциации на МСП

Тази схема подкрепя асоциации на МСП за разработка на технически решения на проблеми, които са общи за голям брой МСП в конкретни индустриални сектори или сегменти по веригата за получаване на добавена стойност посредством научни изследвания, които са необходими например за разработка на или съответствие със европейските норми и стандарти, както и за спазване на регулативните изисквания в такива области, като например здравеопазване, безопасност и защита на околната среда. Проекти, които могат да имат продължителност няколко години, трябва да бъдат управлявани от асоциации на МСП, които търсят външно изпълнение на научни изследвания от изпълнители на научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности в полза на своите членове и трябва да включват известен брой отделни МСП.

Общи характеристики на схемите

- В схемите могат да участват други предприятия и крайни потребители, ако това е в интерес на МСП или на техните асоциации.
- Проектите следва да включват, в допълнение към научните изследвания, дейности за насърчаване на приемането и ефективната експлоатация на резултатите от научните изследвания, като например тестване, демонстрации, обучение, трансфер на технологии, управление на знанието и защита на правата за интелектуална собственост. За научните изследвания за асоциации на МСП, проектите следва освен това да включват дейности за ефективно разпространение на резултатите от научните изследвания до членовете на асоциациите на МСП и, ако е необходимо, и по-широко.
- За двете схеми ще се прилага специален правилник за правата за собственост и достъп.

Ще се акцентира върху подкрепата за научноизследователските проекти. В допълнение ще се осигурява подкрепа за национални схеми, предоставящи финансови средства за МСП или за асоциации на МСП, за да се подготвят предложения за действия по програмата „Научни изследвания в полза на МСП” с цел да се насърчи създаването на нови национални схеми или да се разширят съществуващите такива.

3. РЕГИОНИ НА ЗНАНИЕТО

Цели

Засилване на научноизследователския потенциал на европейските региони, по-специално като се насърчава и подкрепя развитието, в цяла Европа, на регионални „управлявани от научните изследвания клъстери“, асоциирани университети, научноизследователски центрове, предприятия и регионални власти.

Подход

Регионите се признават все повече за важни играчи на сцената за научноизследователска и развойна дейност на Европейския съюз. В същото време доказателствата показват, че инвестициите в научноизследователска и развойна дейност подобряват регионалната привлекателност, докато увеличавайки конкурентоспособността на местните предприятия. Интензивните клъстери на научноизследователска и развойна дейност са измежду най-добрите движещи сили в тази инвестиционна дейност, водещи до преки печалби, изразени в предимството на местна конкурентоспособност с благоприятни ефекти по отношение на растежа и работните места. Пилотните действия за Региони на знанието от 2003 г.¹ потвърдиха значението на тези клъстери и интереса от подкрепата и насърчаването на тяхното развитие.

Тази акция ще позволи на европейските региони да засилят капацитета си за инвестиране в научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности, като същевременно максимизира потенциала им за успешно участие на техни заинтересувани лица в европейски научноизследователски проекти и улеснява появата на клъстери, като при това насърчава развитието в Европейската научноизследователско пространство. Действията ще улеснят създаването на регионални клъстери, които ще допринесат за развитието на Европейска зона за научни изследвания. Ще се преследва и по-голямото и по-фокусирано използване на структурните фондове за инвестиции за научноизследователска и развойна дейност, посредством подобряване на действията на синергии между регионалните политики и тези за научните изследвания, като преди всичко се създават регионални политики за научни изследвания, които регионалните власти могат да интегрират в стратегията за икономическо развитие.

Ще се обърне специално внимание на сътрудничеството между съседни региони в различни държави-членки.

Програмата „Региони на знанието“ цели да подкрепи дефинирането и изпълнението на оптимални политики и стратегии за развитието на управлявани от клъстери на научноизследователска и развойна дейност. По-специално, тя ще подобри значимостта и ефективността на регионалния дневен ред за научни изследвания посредством взаимно обучение; ще насърчи и засили сътрудничеството между клъстерите; и ще допринесе за засилване на устойчивото развитие на съществуващите, управлявани от

¹ По инициатива на Европейския парламент, в бюджета на Общността за 2003 г. бе вкарана пилотна дейност по програма „Региони на знанието“. То бе последвано от друга покана за предложения по Шестата рамкова програма на Общността за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2004 г.) съгласно програмата „Съгласувано развитие на политиките“.

научноизследователска и развойна дейност клъстери, както и ще насърчи опитните полета за създаване на нови такива, по-специално във възникващите региони на знанието. Подкрепа ще бъде предоставена по-специално за управлявани от търсенето и проблемноориентирани проекти, занимаващи се със специални технологични области или сектори².

Тази акция ще се прилага за всички региони, включително и в тези за конвергенция³.

Дейности

Проектите ангажират обикновено регионални власти, регионалните агенции за развитие, университети, научноизследователски центрове и индустрията, а така също и, ако е необходимо, трансфер на технологии, финансови организации или организации на гражданското общество. Проектите за региони на знанието ще покриват следните дейности:

- Анализ, развитие и изпълнение на научноизследователски програми на регионални и презгранични клъстери и сътрудничество между тях. Те ще включват анализ и план за изпълнение, фокусиращи се върху капацитета и приоритетите за научноизследователска и развойна дейност. Проектите ще използват прогнози, бенчмаркинг или други методи, показващи очакваните ползи, като например засилени връзки между участващите клъстери, оптимизирано участие в европейски научноизследователски проекти и по-силно въздействие върху регионалното развитие. Те биха могли също и да подготвят за междурегионални пилотни действия. Тези дейности целят по-специално да окуражат по-доброто взаимно допълване между регионалните фондове на Общността и други фондове на Общността и национални фондове.
- „Спонсориране” на региони с по-малко развит профил на научни изследвания от страна на високо развити такива, на основата на фокусирано върху научноизследователска и развойна дейност създаване на клъстер. Транснационални регионални консорциуми ще мобилизират и обединят занимаващи се с научни изследвания действащи лица от академиите, индустрията и правителството, за да изработят „ръководни” решения със и за технологично по-слабо развити региони.
- Инициативи за подобряване на интеграцията на занимаващи се с научни изследвания действащи лица и институции в регионалните икономики, посредством тяхното взаимодействие на ниво клъстер. Те ще включват транснационални дейности, за да подобрят връзките между заинтересуваните лица от научни изследвания и местните бизнес общности, а така също и значими дейности между клъстери. С цел да се демонстрират ползите от интеграцията, тези дейности биха

² Това не изключва комбинацията от различни технологични области, ако е релевантна.

³ Регионите за конвергенция са изложени в член 5 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета от 11 юли 2006 г., с който се определят общите разпоредби относно Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и се отменя Регламент (ЕО) № 1260/1999 (ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 25, поправка ОВ L 239, 1.9.2006 г., стр. 248). Това включва регионите с цел “конвергенция”, регионите отговарящи на условията за финансиране от Кохезионния фонд, и най-отдалечените региони.

могли да допринесат за определяне на взаимните допълвания на научните изследвания, технологичното развитие и демонстрационните дейности.

Подкрепа ще се осигури и за дейности за насърчаване на системния взаимен обмен на информация, а така също и за взаимодействия между аналогични проекти и, ако е необходимо, с действия от други значими програми на Общността (напр. работни семинари за анализ и синтез, кръгли маси, публикации), като се поставя ударение върху участието най-вече на страните-кандидатки и асоциираните страни, а така също и на държавите-членки, присъединили се към ЕС след 1 май 2004 г.

4. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ПОТЕНЦИАЛ

Цел

Стимулиране на реализацията на пълния научноизследователски потенциал на разширения съюз, посредством раздвижване и развитие на съществуващи или възникващи центрове за върхови постижения в регионите за „конвергенция” и в най-отдалечените региони на ЕС, и оказване на помощ за засилване на капацитетите на техните научни изследователи, така че да участват успешно в научноизследователските дейности на ниво Общността.

Подход

За да се подкрепи реализацията на пълния научноизследователски потенциал на разширения съюз, едно посветено на целта акция ще търси да отключи потенциала на научноизследователските групи, по-специално в регионите за конвергенция и в най-отдалечените региони на Европейския съюз, които понастоящем не използват напълно възможностите си или които се нуждаят от ново знание и подкрепа, за да използват своя потенциал. Действията ще разчитат до голяма степен на минали и съществуващи мерки, като например Европейските центрове за върхови постижения в присъединяващите се към момента страни и страните-кандидатки по Петата рамкова програма на Общността и основни специализации „Мария Кюри” за трансфер на знания. Те освен това ще допълнят усилията, които ще се предприемат от Европейския социален фонд съгласно новата политика за кохезия (2007-2013 г.), фокусирайки се върху развитието на човешкия потенциал за научни изследвания на национално ниво в избираемите области.

Посредством фокусирането върху засилване и разширение на сътрудничествата на тези научноизследователски групи в научноизследователски центрове в други държави-членки на Европейския съюз или в асоциирани страни, ще се даде важен принос за отключване на техния потенциал и с това – за тяхното дългосрочно устойчиво развитие. Посредством оптимизация на тяхното международно представяне и признание, лидерския потенциал и качеството на техните учени, ще се увеличи видимостта на тези научноизследователски групи и ще се улесни тяхното участие в Европейска зона за научни изследвания .

Дейности

Тази акция ще благоприятства по-специално стратегическото партньорство, включително туининга между научноизследователските групи както от обществения, така и от частния сектор, в регионите за конвергенция и в най-отдалечените региони на ЕС, избрани на основа на качество и висок потенциал,

с утвърдени научноизследователски групи на други места в Европа. Специално ударение ще се постави върху очакваните дългосрочни ефекти на партньорството както на ниво ЕС, така и на регионално ниво. С оглед реализиране на пълния им потенциал (т.е. за засилване на техните знания, за развиване на допълнителни компетенции, включително за управление на научните изследвания, или да ги направи по видими), акцията ще включва подкрепа за избрани научноизследователски групи в отговарящите на критериите региони в рамките на научноизследователските програми, разработени в рамките на стратегическо партньорство за:

- обмен на ноу-хау и опит посредством транснационални двупосочни командировки на научноизследователски персонал между избраните центрове в определените региони и една или няколко партньорски организации в друга държава-членка на ЕС или асоциирана страна, с вложени механизми за задължително връщане на командирования научноизследователски персонал, с произход от избраните центрове в определените региони,
- назначаването от избраните центрове със съществуващи или възникващи върхови постижения на постъпващи научни изследователи с опит, включително управители, които да участват в трансфера на знания и/или в обучението на научни изследователи, включително като средство за насърчаване завръщането на граждани, напуснали страната,
- придобиването и развитието на определено научноизследователско оборудване и развитието на материална среда за избрани центрове със съществуващи или възникващи върхови постижения в подкрепа на научноизследователски програми, разработени в рамките на стратегическото партньорство,
- организацията на работни семинари и конференции за улесняване на трансфера на знания на регионално, национално и международно ниво, в които участват както научноизследователски персонал от избраните центрове, така и поканени научни изследователи от други страни, в рамките на развитието на международния капацитет за обучение и репутацията на избраните центрове; участие на научноизследователския персонал от центрите, избрани по схемата на международни конференции или на мероприятия за краткосрочно обучение с цел съвместно използване на знания, изграждане на мрежи и излагането им на една по-международна среда,
- Разпространение и рекламни дейности, които да гарантират по-добра видимост на избраните центрове и техните дейности,

В допълнение към това и независимо от мерките за подкрепа, акцията ще осигури възможности за оценка, посредством които всеки научноизследователски център в отговарящите на критериите региони, независимо дали кандидатства или не за финансиране, може да получи международна независима експертна оценка за нивото на общото му научноизследователско качество и инфраструктури. Тази оценка ще се извършва от независими международни експерти на високо ниво, предложени от Комисията.

5. НАУКАТА В ОБЩЕСТВОТО

Цел

С оглед изграждането на отворено, ефективно и демократично европейско общество на знанието, целта е да се стимулира хармоничното интегриране на научите и технологични усилия и свързаните с тях научноизследователски политики в европейската социална мрежа, като се насърчава в европейски мащаб обмислянето и дебата относно науката и технологиите, както и тяхната връзка с целия спектър на общество и култура.

Подход

„Науката в обществото” представлява значително разширение и продължение на пилотната работа, предприета по Шестата рамкова програма, съизмеримо с повишената амбиция на европейската научноизследователска политика.

Развитието на европейските общества зависи до голяма степен от техния капацитет да създават, използват и разпространяват знания и, следователно, да предлагат непрекъснато иновации. Научното изследване, като част от „триъгълника на знанието” на научни изследвания, образование и иновации, играе сериозна роля в това отношение, и следва да остане една от движещите сили за насърчаване на растежа, благосъстоянието и устойчивото развитие.

За постигането на тази цел е задължително да се създаде социална и културна среда, способстваща за успешни и използвани научни изследвания. Това означава, че се обмислят законни обществени тревоги и нужди, което води до засилен демократичен дебат с една по-ангажирана и неформална широка общественост, както и до по-добри условия за колективни избори по отношение на научни въпроси, и възможността за организации на граждански общества да използват възможността за външно изпълнение на научните изследвания по отношение на техните тревоги. Трябва да се установи климат, който да е благоприятен за научните професии, нов връх на инвестиции в научни изследвания, както и последващо разпространение на знания, на основата на което е изградена стратегията от Лисабон. Тази дейност ще цели освен това пълно интегриране на жените в научния свят.

Този раздел на програмата „Капацитети” ще се фокусира след това върху развитието на поредица условия, с които тази благоприятна среда ще стане по-скоро норма, а не изключение в Европа.

На първо място е необходимо да се обърне внимание на риска от научно разделение в рамките на нашите общества. То отделя тези, които нямат достъп до значимо знание от малкия брой такива които имат такъв достъп; тези, които не са в състояние да повлияят върху създаването на политика при научните изследвания от тези, които са в състояние. Това води до колебливи чувства, изразени от гражданите относно потенциалните ползи от науката и технологиите, както и тяхното ефективно подчинение на обществено внимателно наблюдение. От една страна, гражданите са готови с лекота да приемат повече научни изследвания, които да обърнат внимание на нерешените проблеми на нашето време (болести, замърсяване, епидемии, безработица и т.н.) и по-добре да предвиждат техните възможни влияния в бъдеще. От друга страна, те не могат да не покажат недоверие за някои видове използване на науката и възможните намеси на заинтересувани кръгове в процесите на вземане на решения.

Измежду причините за често пъти по-малко от задоволително интегриране на науката в обществото са, както следва:

- недостатъчно обществено участие в поставянето на приоритети и в установяването на насоки за научните политики, които биха позволили по-широк дебат относно възможните свързани рискове и последици,
- нарастващи резерви по отношение на някои научни развития, чувството за липса на контрол, както и отворени въпроси относно спазването на основни права,
- възприеманата изолация на света на науката от ежедневните реалности на икономическия и социалния живот,
- поставянето под въпрос на обективността на научните доказателства, предоставени за обществено създаване на политика,
- недостатъчно качество на научната информация, на разположение на обществото.

Избраният подход цели следното:

- да направи по-обхващащи и прозрачни механизмите за достъпа до, и утвърждаване на знанието, необходимо за да подкрепи по-силните политики,
- да се установят правила за етически надеждни усилия, в светлината на основните права,
- да позволи на Европа да играе по-активна роля на световната сцена, в дебата и насърчаването на споделените ценности, равни възможности и социален диалог,
- да преодолее пропастта между онези, които имат научно образование и онези, които нямат такова, да насърчи вкуса за научна култура в непосредствено съседство на всички граждани (да апелира към градове, региони, фондации, научни центрове, музеи, организации на гражданското общество и т.н.),
- да насърчи социалния диалог относно политиката за научните изследвания, и да стимулира организациите на гражданското общество да участват по-активно в научноизследователските дейности,
- да проучи начини за подобряване на ръководството на европейската система за научни изследвания и иновации,
- да осигури образ на науката и научните изследователи, който да е достатъчно изразителен за всички хора и особено за младежите,
- да насърчи напредъка на жените в научни кариери и да използва по-добре техните професионални и научни таланти в полза на всички хора,
- да поднови научното общуване, като се благоприятстват съвременните средства с цел постигане на по-голямо влияние,

помагайки учените да работят в тясна близост с професионалисти от средствата за масово осведомяване.

„Науката в обществото” ще се изпълнява посредством:

- свързани с политиката действия и научни изследвания, подкрепени директно от тази тема,
- сътрудничество между държавите-членки, определящо общите цели и усилващо националните практики, в духа на отворения метод на координация,
- насърчаване, подкрепа и мониторинг на разбирането и влиянието на въпросите на „Науката в обществото” в другите части на рамковата програма¹. Общата координация на въпроси, свързани с науката в обществото, както в цялата рамкова програма, така и в рамките на други значими дейности на Общността (напр. свързани с образование и култура) ще бъдат осигурени с тази тема.

Ще се преследват три линии на действие.

Първа линия на действие: По-динамично ръководство на връзката между наука и общество

Засилване и усъвършенстване на европейската научна система

Съществува такова очакване по отношение на европейската научна система за поддържане на нашия потенциал за иновации, че обществото трябва да добие по-задълбочено разбиране за съставляващите я елементи, за собствената икономика, нейните регламенти и нейните навици. Ще се третираат три аспекта с широко значение, фокусиращи се върху действащите лица и динамиката на Европейска зона за научни изследвания :

- подобряване на използването и мониторинг на влиянието на научните консултации и опит за създаването на политика в Европа (включително управление на риска), както и разработка на практически инструменти и схеми (напр. електронни мрежи),
- насърчаване на доверието и саморегулирането в научната общност,
- насърчаване на дебата относно разпространението на информация, включително достъпа до научните резултати и бъдещето на научните публикации, и имайки в предвид мерките за подобряване на достъпа до обществеността.

По-широк ангажимент за предвиждане и изясняване на политически, обществени и етични въпроси

Стременията и тревогите на обществото, както и основните етични принципи се нуждаят от по-добро интегриране в целия научноизследователски процес, създавайки по-сигурна и конструктивна среда за научните изследователи и за обществото като цяло. В действие влизат три аспекта, а именно:

- по-широка ангажираност по въпроси свързани с науката,

¹ Включват управлението на процедурите за етичен преглед за предложения, обръщащи внимание на чувствителните въпроси по специалната програма “Сътрудничество”.

- условия за информиран дебат относно етиката и науката,
- по-голямо ударение върху обсъждането на социалните аспекти на научните изследвания в рамките на научноизследователската общност.

По-добро разбиране на мястото на науката и технологиите в обществото

За да се обърне внимание на връзката между наука и общество с прилагане на правилни политики, натрупаните през историята знания, наследството в науката и технологиите, социологията и философията на науките трябва да бъдат разширени, консолидирани и разпространени на европейско ниво. За тази цел учени от тези дисциплини следва да формират мрежи за структуриране на научни изследвания и дебати, които да са в състояние да разкрият реалното участие на науката във формирането на европейско общество и идентичност, наблягайки по-специално върху:

- връзките между наука, демокрация и право,
- научни изследвания относно етиката в науката и технологиите,
- реципрочното влияние на наука и култура,
- ролята и образът на учените,
- общественото разбиране на науката и насърчаване на обществения дебат.

Еволюционната роля на университетите

Работата ще цели да се подкрепят подходящи реформи, позволяващи на университетите да играят напълно своята роля в създаването, разпространението и съвместното използване на знания, заедно с индустрията и с обществото като цяло (в съответствие с инициативи на Общността относно университетските научни изследвания). Ударението ще бъде поставено върху:

- дефиниране на по-добри рамкови условия за по-ефективни университетски научни изследвания,
- насърчаване на създаването на структурирано партньорство с бизнес сектора, като се вземат предвид университетските капацитети за управление на научните изследвания,
- подобряване на съвместното използване на знание между университетите и обществото като цяло.

Втора линия на действие: Засилване на потенциала, разширяване на хоризонтите

Равнопоставеност на половете и научни изследвания

На основата на политическите ориентации, съдържащи се в работния документ на персонала на Комисията и в заключенията на Съвета¹, както и в други значими политически ориентации на Общността, ще бъде изпълнена рамка за положителни действия, така че да се засили ролята на жените в научните изследвания, и да се подобри половата измеримост в научните изследвания.

¹ “Жените и науката: отличие и иновации-равенство на половете в науката” – SEC(2005) 370; Заключения на Съвета от 18 април 2005 г.

Тази рамка ще даде контекста за политически дебат, мониторинг, координация и основа на научните изследвания. Тя ще включва:

- засилване на ролята на жените в научните изследвания и в научните органи за вземане на решения,
- половото измерение на научните изследвания,
- включване на половото измерение в политиката и научноизследователските програми на Общността.

Младите хора и науката

Ще бъдат планирани дейности, които да привлекат повече хора от всички съсловия в научни кариери, да насърчат връзките между поколенията, и да повдигнат общото ниво на научната грамотност. Европейският обмен и сътрудничество ще се концентрират върху методите за научно обучение, които да са адаптирани към младите слушатели, подкрепата за научни преподаватели (концепции, материали), развиването на взаимовръзки между училищата и професионалния живот. Освен това, могат да бъдат подкрепени мероприятия с широк европейски обхват, събиращи изявени учени – като „образци за подражание” – и въодушевяващи младите учени. Ще се обърне внимание на подкрепящи научни изследвания, като се отчита социалният контекст и културните ценности. Бяха запазени три аспекта:

- подкрепа на формалното и неформалното научно обучение в училищата, а така също и посредством научни центрове и музеи, и други подходящи средства,
- засилване на връзките между научно образование и научни кариери,
- научноизследователски и координационни действия по нови методи в научното образование.

Трета линия на действие: Наука и общество си комуникират

Дейностите ще насърчат ефективните двупосочни комуникационни канали, позволяващи на обществеността и на политиците да се ангажират с наука, а на учените – да се ангажират с обществеността. Този подход ще благоприятства по-тясно сътрудничество и обмен на добри практики между учени и професионалисти от средствата за масово осведомяване, но и едно по-голямо участие на целеви групи, а именно деца и млади хора, като научните изследователи, популяризират в специализираната преса. Усилията ще се фокусират върху:

- предоставяне на надеждна и навременна научна информация за пресата и за другите средства за масово осведомяване,
- действия по обучение за преодоляване на пропагандата между средствата за масово осведомяване и научната общност,
- окуражаване на европейското измерение в научни мероприятия, насочени към обществеността,
- рекламиране на науката посредством аудиовизуални средства чрез европейски съвместни продукции и разпространение на научни програми,

- насърчаване на отлична транснационална изследователска и научна комуникация със средствата на популярни награди,
- научни изследвания, целящи да засилят общуването относно науката, както и по отношение на нейните методи, така и на нейните продукти, да повишат взаимното разбирателство между научния свят и по-широката публика на политиките, средствата за масово осведомяване и обществеността като цяло .

6. ПОДКРЕПА ЗА СЪГЛАСУВАНОТО РАЗВИТИЕ НА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИТЕ ПОЛИТИКИ

Цел

Подобряване на ефективността и съгласуваността на националните научноизследователски политики и тези на Общността, и тяхното съчленяване с другите политики, като се подобрява влиянието на обществените научни изследвания и техните връзки с индустрията, и се засилва обществената подкрепа и нейния лостов ефект върху инвестициите от частните действащи лица.

Подход

Предприетите в тази част дейности ще подкрепят съгласуваното развитие на научноизследователските политики, допълвайки координационните дейности по програма „Сътрудничество” и допринасяйки за политиките и инициативите на Общността (напр. законодателство, препоръки и насоки), целящи да подобрят съгласуваността и влиянието на политиките на държавите-членки.

Тези дейности ще допринесат за изпълнението на стратегията от Лисабон, по-специално за 3 % инвестиции, вложени в целта „научни изследвания”, подпомагайки държавите-членки и Общността да разработват по-ефективни политики за научни изследвания и развитие. Целта е да се подобрят обществените научни изследвания и техните връзки с индустрията и се насърчат инвестициите в научните изследвания, като се засили обществената подкрепа и нейният лостов ефект върху частните инвестиции. Това налага приспособяването на научноизследователските политики, мобилизация на по-широк спектър от инструменти, координация на усилията през националните граници и мобилизация на другите политики за създаване на по-добри рамкови политики за научни изследвания.

Дейности

Ще се преследват две линии на действие¹:

Първа линия на действие: Мониторинг и анализ на свързани с научните изследвания обществени политики и индустриални политики, включително тяхното въздействие

Целта е да се предостави информация, доказателство и анализи в подкрепа на замисъла, изпълнението, оценката и транснационалната координация на обществените политики. Това ще включва:

¹ Дейностите, свързани със засилване и усъвършенстване на европейската научна система, като например въпроси за научни консултации и опит и допринасящи за “по-добро регулиране”, се разглеждат в “Наука и общество” – част от настоящата специална програма.

- Използване на служба за информация и справки (Erawatch) с цел подкрепа на основано на доказателства създаване на научноизследователска политика и допринасяне за реализацията на Европейска зона за научни изследвания (ERA), осигурявайки по-добро разбиране на характера, съставляващите елементи и еволюцията на националните и регионалните научноизследователски политики, инициативи и системи. Това ще включва редовни анализи, от европейска перспектива, на въпросите, които са значими за създаването на научноизследователска политика и преди всичко: фактори, движещи еволюцията на научноизследователските системи и техните последици за политиките и структурите на управление; възникващи въпроси/ предизвикателства и опции на политики; а така също и преглед на европейско ниво на напредъка на държавите-членки в посока Европейска зона за научни изследвания и целта за 3%.
- Дейност за мониторинг на инвестициите в индустриални научни изследвания, с което ще се осигури независим и допълващ източник на информация, което ще помогне за насочване на обществената политика и ще позволи на фирмите за бенчмаркинг на своите стратегии за инвестиции в научноизследователска и развойна дейност, *inter alia*, **в сектори от ключов интерес за икономиката на Европейския съюз**. Това ще включва периодични информационни табла за инвестициите за научноизследователска и развойна дейност на ниво фирми и сектори, изследвания на частните инвестиции за научноизследователска и развойна дейност, анализ на факторите, влияещи върху решенията за инвестиции в научноизследователска и развойна дейност и на практиките на фирмите, анализ на икономическите въздействия, и оценка на политическите последици.
- Разработка и анализ на индикаторите за научноизследователска дейност и нейното въздействие върху икономиката. Това ще включва подготовката и публикуването на национални и регионални научни и технологични ключови числа и информационни табла, като се използват официални статистически индикатори винаги, когато е целесъобразно; оценката на силните и слабите страни на системите за научноизследователска и развойна дейност на държавите-членки; и анализът на позицията на ЕС и ефективността на научните и технологичните изследвания.

Тези дейности ще се изпълняват в сътрудничество със Съвместния научноизследователски център, а така също и посредством изследвания и експертни групи.

Втора линия на действие: Координация на научноизследователската политика

Целта е да се засили, на доброволна основа, координацията на научноизследователските политика чрез:

- действия в подкрепа на изпълнението на отворения метод на координация, и

- инициативи за транснационално сътрудничество на национално или регионално ниво по въпроси от общ интерес, включващи при необходимост други действащи лица (включително индустрията, европейски организации и организации на гражданското общество).

Тези дейности ще са насочени към въпроси от общ интерес, свързани с научноизследователските и други значими политики, които следва да бъдат мобилизирани за реализация на Европейска зона за научни изследвания и постигане на целта от 3% за инвестиции в научни изследвания. Те ще: допринесат за разработката на по-ефективни национални и регионални политики посредством взаимно обучение и партньорски проверки; насърчат съгласувани или съвместни инициативи между групи от страни и региони, които имат интереси в области, включващи силно транснационално измерение или разпространение; и където е необходимо, ще определят въпросите, изискващи допълващо и взаимно засилващо действие на ниво Общността и държави-членки.

Инициативите, предприети от няколко страни и региони, могат да включват такива дейности, като партньорска проверка на национални и регионални политики, обмен на опит и персонал, съвместни преценки и оценки на въздействията, както и разработка и изпълнение на съвместни инициативи.

7. ДЕЙНОСТИ ОТНОСНО МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Цел

За да стане конкурентоспособна и да играе водеща роля на световно ниво, Европейската общност се нуждае от силна и съгласувана международна научна и технологична политика. Международните действия, изпълнявани по различни програми в рамките на рамковата програма ще бъдат изпълнени в контекста на общата стратегия за международно сътрудничество.

Тази международна политика има три взаимозависими цели:

- да подкрепи европейската конкурентоспособност посредством стратегическо партньорство с трети страни в избрани области на науката и като се ангажират най-добрите учени от трети страни, които да работят във и със Европа,
- да улесни контактите с партньори в трети страни с цел осигуряване на по-добър достъп до научни изследвания, извършвани на други места в света,
- да обърне внимание на специфични проблеми, пред които са изправени трети страни или които имат глобален характер, на основата на взаимен интерес и взаимна полза.

Подход

За да се определят и установят приоритетните области от взаимен интерес и взаимна полза с целеви трети страни (страни-партньори в международно сътрудничество¹) за конкретните действия на международно сътрудничество в специалната програма „Сътрудничество”, ще бъдат засилени продължаващите политически диалози и партньорски мрежи с различните региони в тези трети

¹ Виж Правилника за участие.

страни, така че да осигурят входяща информация, която да помогне за изпълнението на тези действия. Съгласуваността на националните действия по международно научно сътрудничество ще се подобри, като се подкрепя координирането на националните програми (на държави-членки и на асоциирани страни) посредством многостранна координация на националните политики и научноизследователски дейности, технологично развитие и демонстрационни дейности. Сътрудничеството с трети страни в рамковата програма ще бъде насочено по-специално към следните групи страни²:

- страни-кандидатки³,
- средиземноморски страни-партньори, страни от Западните Балкани⁴, а така също и източноевропейските и централноазиатски страни⁵,
- развиващи се страни, фокусирайки се върху конкретните нужди на всяка съответна страна или регион⁶,
- възникващи икономики⁶.

Ориентираните по теми научноизследователски дейности в международно сътрудничество се изпълняват по специалната програма „Сътрудничество”. Международните действия в областта на човешкия потенциал се изпълняват по специалната програма „Хора”. Ще се изпълняват действия и мерки за хоризонтална подкрепа съсредоточени върху различни от специфичните тематични или междудисциплинарни области обхванати от програма „Сътрудничество” ще бъдат приложени, и биха допълнили, в ограничен брой от случаи, чрез специални дейности на сътрудничество от взаимен интерес. Ще се засили общата координация на действията за международно сътрудничество по различните програми, така че да се гарантира съгласуван подход и да се разработят синергии с други инструменти на Общността (напр. Инструмента за предприсъединителна помощ, Инструмента „Европейска политика за съседство”, Регламента за Азия и Латинска Америка, както и схемите за оказване на помощ за развитие). Отчитайки опита, получен посредством INTAS/Международната и разчитайки на нейната работа в рамките на сътрудничеството с източноевропейските и централноазиатските страни, посредством настоящата програма и програмите „Сътрудничество” и „Хора” ще се предприемат дейности, осигуряващи приемственост.

Комисията ще осигури координация на дейностите по международно сътрудничество през цялото времетраене на рамковата програма, включително политически диалог със страните партньори, региони и с международни форуми.

Дейности

² Понастоящем девет средиземноморски страни-партньори и шест страни от Източна Европа и Централна Азия са част от Европейската политика за съседство.

³ Други асоциирани страни-кандидатки.

⁴ Други потенциални асоциирани страни-кандидатки.

⁵ Армения, Азербайджан, Беларус, Грузия, Казахстан, Киргизска република, Молдова, Русия, Таджикистан, Туркменистан, Украйна и Узбекистан.

⁶ Отбелязвайки, че Латинска Америка включва както развиващи се страни, така и възникващи икономики.

Основните дейности за разработка на съвместно съгласувани политики за международно научно сътрудничество са:

Двурегионална координация на научно-технологичното сътрудничество, включително поставяне на приоритети и определяне на политиките за научно-технологичното сътрудничество

Научно-технологичното сътрудничество на Общността за поставяне на приоритети ще се основава на всестрани политически диалог със страните и регионите партньори, като признание за техните социално-културни условия и научноизследователски капацитети. Този диалог за научно-технологично сътрудничество се провежда на множество нива, като например на международни форуми (различните конвенции на ОН), институционализирани двурегионални диалози¹, включително: Среци Азия-Европа (ASEM); Латинска Америка, Карибите и Европейския съюз (EU-LAC); Партньорство между Средиземноморието и Западните Балкани, EU-АСР (африкански, карибски и тихоокеански) държави и Източна Европа и Централна Азия², както и двустранни и многостранни споразумения, а така също и посредством неформални трансрегионални срещи на учени и на други социални партньори.

Най-високият приоритет ще се даде на засилване на двурегионалните/двустранните диалози, които да насочат и установят рамката за международното научно-технологично сътрудничество и съвместното определяне на научноизследователските области от взаимен интерес и полза. Този диалог и партньорството в наука и технологии съставлява най-ефективният начин за постигане на глобално и взаимно съгласувани цели, по отношение на специфичните нужди на регионално ниво и ниво отделната страна. Следователно, международното научно-технологично сътрудничество в рамковата програма ще се ръководи кохерентен вид, посредством формулиране на интегрирана научноизследователска политика, получена в резултат на тези диалози и от научно-технологичните споразумения³.

Тези инициативи ще бъдат изпълнени посредством конкретни дейности по международно сътрудничество, които ще развият двурегионалния диалог в тясно съгласуване с държавите-членки, асоциираните страни и страните-партньори в международно сътрудничество.

Това поставяне на приоритети и дефинирането на политиките за научно-технологично сътрудничество ще имат преки и измерими въздействия върху другите дейности, предвидени за международно научно-технологично сътрудничество по специалната програма „Капацитети”, а именно: засилване и развитие на научно-технологични споразумения, партньорство за научно-технологично сътрудничество, и положителен синергичен ефект върху координацията на националните политики и дейности по отношение на международното научно-технологично сътрудничество.

¹ Двурегионален диалог в този контекст означава диалогът между държавите-членки, Европейската общност и съответните трети страни.

² Което би могло да включва и Международния център за наука и технологии (ISTC) и Центъра за наука и технологии (STCU).

³ Отчитайки интересите на Общността, бяха сключени споразумения с всички сериозни партньори от индустриализирани или възникващи икономики, както и с почти всички страни, включени в Европейската политика за съседство.

В рамките на научно-технологичните споразумения, в съответствие с определените приоритети, ще се дава приоритет на определянето на нови, възникващи елементи, заслужаващи действия и поддръжка на политическо ниво, за да бъдат изпълнени посредством темите.

Освен това, участието на учени в национални научноизследователски програми на трети страни ще позволи пълно използване на възможностите на научно-технологичните споразумения и ще позволи на учените да придобиват по реципрочен начин знания за научноизследователските системи на трети страни и за техните култури. За целта рамковата програма ще покрива разходите за научноизследователското участие на учени от държави-членки и от асоциирани страни в национални научноизследователски програми на трети страни, когато съществува взаимен интерес и полза. Това сътрудничество ще се осъществява на конкурентна основа.

Съвместните проекти, разработени в рамките на горните диалози и на научно-технологичните споразумения, ще бъдат управлявани от нуждите и ще имат значителен размер по отношение на партньорство, компетенции и финансиране, и освен това ще имат важно социално-икономическо въздействие. Проектите ще са насочени конкретно към приоритетите, определени посредством политическия диалог за научно-технологично сътрудничество в рамките на регионални форуми, и ще има специални покани по региони или групи страни-партньори в международно сътрудничество. Резултатите от тези диалози ще допринесат за определяне на приоритетите и нуждите от конкретни действия на международно сътрудничество в различните теми от специалната програма „Сътрудничество”.

Двустранно съгласуване за засилване и развитие на научно-технологично партньорство

Осмислянето на определените приоритети ще се обмисля допълнително и ще се превърне в действия с изграждане на равнопоставено партньорство за научно-технологично сътрудничество, с прегрупиране на множество заинтересувани лица (партньори от научноизследователските среди, от индустрията, от правителството и от гражданското общество), за създаване на научноизследователски капацитет и научноизследователски действия. Те се окажаха най-подходящият механизъм за синергетично мобилизиране на силите на тези партньори. Това партньорство ще изискват многодисциплинарни подходи, за да се справят с различните нужди на глобално, регионално и/или национално ниво.

Развитието на научно-технологично партньорство ще се базира на двурегионално лидерство и съгласуване на политическите инициативи в определени приоритетни области. Те ще се задействат от управляващи групи, съставени от ограничен брой представители от всеки регион, които са отворени за всички партньори в съответния регион и отчитат техните интереси и научноизследователски капацитети. Това партньорство ще насърчава съвместни научноизследователски дейности и постоянен политически диалог за ефикасността и ефективността на осъществяването на сътрудничеството, а така също и за определяне на бъдещите нужди.

Подкрепящо съгласуване на националните политики и дейности на държавите-членки и асоциираните страни на международно научно-технологично сътрудничество

За да се насърчи и окуражи една ефективна и ефикасна политика за международно научно сътрудничество в Общността на ниво ЕС, от решаващо значение е непрекъснатото съгласуване на националните политики, така че да се реализират ангажиментите, поети посредством научно-технологични двурегионални и двустранни диалози.

Това съгласуване ще засили ефикасността и въздействието на продължаващите инициативи за двустранно научно-технологично сътрудничество между държавите-членки и страните-партньори в международно сътрудничество и ще увеличи положителните синергии между тях. То освен това ще подобри взаимните допълвания между дейностите за научно-технологично сътрудничество на Общността и държавите-членки.

Освен това то ще подкрепи изпълнението на „споделена визия”, улеснявайки иновативните програмни подходи и работейки по-тясно между и със държавите-членки при разработката и изпълнението на съгласувано сътрудничество в науката и технологията на ЕС.

Приложение II

ПОКАЗАТЕЛНА РАЗБИВКА НА СУМАТА (в милиона EUR)

Научноизследователски инфраструктури ¹	1 715
Научни изследвания в полза на МСП	1 336
Региони на знанието	126
Научноизследователски потенциал	340
Науката в обществото	330
Съгласувано развитие на научноизследователски политики	70
Дейности по международно сътрудничество	180
Общо:	4 097
¹ Включително вноска до 200 милиона EUR в Европейската инвестиционна банка за нейния финансов кредит за споделяне на риска, така както е цитирано в Приложение III. Една сума от порядъка на 100 милиона EUR ще се отделя в годишни вноски за периода 2007-2010 г.	

Приложение III

ФИНАНСОВА КРЕДИТНА ЛИНИЯ ЗА РАЗДЕЛЯНЕ НА РИСКА

В съответствие с Приложение II, Общността ще предоставя помощ (действие за съгласуване и подкрепа) на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), която ще е споделящ риска партньор за финансовата кредитна линия за разделяне на риска. Финансовият кредит за разделяне на риска, който ще бъде съфинансиран от Общността и Европейската инвестиционна банка, цели да насърчи инвестициите от частния сектор в цяла Европа за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности, а така също и за иновации.

Вноската на Общността ще увеличи възможността на банката да управлява риска, като по този начин се предвижда (i) по-голям обем заемни и гаранционни операции на ЕИБ за определено ниво на риска, и (ii) финансиране на по-рискови европейски действия за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности, които вероятно не биха били възможни без тази подкрепа на Общността, като по този начин се помага да се преодолеят пазарните недостатъци. Тя ще цели да:

- добавя стойност в области, в които пазарът не може да предостави необходимото финансиране, и
- да предизвика ефект на катализатор, служейки като лост за частните инвестиции.

Вноската на Общността ще се отделя за финансовата кредитна линия за разделяне на риска в съответствие с разпоредбите, изложени в Приложение II.

ЕИБ ще дава в заем средства, събрани от международни финансови пазари и ще дава гаранции на финансиращите я партньори в съответствие със стандартните си правила, регламенти и процедури.

Тя ще използва тази вноска на база „първи дошъл, първи обслужен“, като разпределения на провизии и капитал в рамките на банката, които да покрият част от рисковете, свързани с нейните операции, подкрепящи приемливи европейски дейности за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности.

На основата на своята финансова преценка, ЕИБ ще оценява нивото на финансовите рискове и ще решава каква да е стойността на резервирането и разпределените капитали.

Оценката и класификацията на риска, и получените в резултат решения относно резервирането и разпределените капитали ще следват стандартните процедури

на банката, съгласно нейната структурирана финансова кредитна линия за разделяне на риска, одобрени и контролирани от нейните акционери, с периодични актуализации и модификации. Те няма да се променят в резултат на вноската на Общността.

Рискът за бюджета на Общността е ограничен до сумите, които са платени или за които има ангажимент да бъдат платени. За бюджета на Общността не се предвижда отговорност за извънредни обстоятелства, тъй като всеки друг риск се носи от ЕИБ.

Вноската на Общността ще се плаща ежегодно на основата на многогодишен план и като се отчита еволюцията на нуждите. Годишната сума ще се установи в работна програма, на основата на доклад за дейностите и прогнозите, представени от ЕИБ.

Споразумението, което ще се сключи с ЕИБ, след тясно съгласуване с държавите-членки, ще установи сроковете и условията, съгласно които сумите на Общността могат да се използват за резерви и разпределение на капитали. То ще включва следните срокове и условия:

- Приемливостта на действия за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности на Общността. По подразбиране, развитието на научноизследователски инфраструктури, финансирани от Общността по настоящата специална програма, ще са автоматично приемливи. Юридическите лица, установили се в трети страни, без асоциираните страни, са също приемливи, ако участват в непреките действия на Седмата рамкова програма и техните разходи са приемливи за финансиране от Общността. Други научноизследователски инфраструктури от европейски интерес също биха могли да бъдат взети под внимание.

Финансовият кредит за разделяне на риска ще се предлага във всички държави-членки и асоциирани страни, така че да се гарантира, че всички юридически лица, независимо от размера им (включително МСП и научноизследователски организации, включително университети) във всички държави-членки могат да се възползват от тази кредитна линия за финансиране на техните дейности в приемливи действия.

Иновационните дейности с търговски характер са приемливи за финансовата кредитна линия за разделяне на риска, само ако се използва собствената вноска на ЕИБ.

- В съответствие с регламента относно правилника за участие, приет съгласно член 167 от Договора, споразумението ще установява също процедурите, с които Общността ще възразява, в надлежно обосновани случаи, срещу използването на вноската на Общността от ЕИБ.

- Правилникът за определяне на финансовия риск, който ще бъде покрит от вноската на Общността и рисковият праг, извън който ЕИБ може да използва вноската на Общността, както и да използва съвместно съответните приходи.

Нивото на вноската на Общността за всяка операция зависи от оценката на финансовия риск, извършвана от ЕИБ. Нивото на общите резерви и разпределени капитали за мнозинството от операциите по финансовата кредитна линия за разделяне на риска се очаква да падне в рамките на един обхват от 15-25 % от номиналната стойност на тези операции. Нивото на сумите за общите резерви и разпределени капитали от вноската на Общността не трябва в никакъв случай да превишава 50% от номиналния заем или гарантираната стойност. Ще има разделяне на риска при всяка операция.

- Договореностите, по които Общността ще контролира операциите на ЕИБ за кредитиране и гаранции, свързани с вноската на Общността, включително операции чрез финансови партньори на ЕИБ.

ЕИБ може да използва вноската на Общността само за операции, които са одобрени между датата на влизане в сила на настоящата специална програма и 31 декември 2013 г.

Лихви и приходи, генерирани от вноската на Общността през време на този период, ще се отчитат ежегодно от ЕИБ пред Комисията, която ще информира Европейския парламент и Съвета. В съответствие с член 18, параграф 2 от Финансовия регламент, те ще се разглеждат като приходи, отделени за финансовата кредитна линия за разделяне на риска и ще влязат в бюджета.

Когато приема работната програма, Комисията може да реши да преразпредели, за целите на всякакви други непреки действия относно „Научноизследователската инфраструктура” от настоящата специална програма, всяка сума която не е била използвана от финансовата кредитна линия за разделяне на риска и поради това е била възстановена от ЕИБ, след средносрочната преценка цитирана в Приложение II от рамковата програма. Тази средносрочна преценка включва външна оценка на въздействието на финансовата кредитната линия за разделяне на риска.

Комисията ще наблюдава отблизо ефективното използване на вноската на Общността, включително фактическите оценки на успешните характеристики на действието и ще се отчита редовно пред Програмния комитет. Освен това Комисията ще включи основните резултати в това отношение в годишния отчет за дейностите по научноизследователско и технологично развитие, който ще изпрати на Европейския парламент и на Съвета, в съответствие с член 173 от Договора.

Приложение IV

СЪВМЕСТНО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ПРОГРАМИ, КОИТО НЕ СА НА ОБЩНОСТТА

По-долу е определена една инициатива за съвместното изпълнение на национални научноизследователски програми, на индикативна основа, и тя би могла да бъде предмет на отделно решение, на основата на 169 от Договора През време на изпълнението на Седмата рамкова програма могат да бъдат определени и предложени допълнителни инициативи.

Когато се вземе такова решение, би следвало да се изгради специализирана структура за изпълнение, заедно с организационната структура и подходящи органи за управление, необходими за изпълнението на действието. В съответствие с Приложение II, Общността би могла да осигури финансова подкрепа за инициативата, до сумата изложена в Приложение II и би могла да участва активно в изпълнението със средствата, които са най-подходящи за действието.

Инициатива по член 169 (Договор за създаване на ЕО) в областта на извършващи научни изследвания МСП

Целта е да се лансира и изпълни съвместна програма за научноизследователска и развойна дейност в полза на извършващи научни изследвания МСП, с цел да се подпомогне тяхната научноизследователска и иновативна способност. Разчитайки на програма Еврика, тя ще стимулира и подкрепи транснационални програми за научноизследователска и развойна дейност, провеждани от тези МСП. Тази инициатива допълва други, насочени към МСП действия, изпълнявани в контекста на Седмата рамкова програма.

Общността ще предостави финансова подкрепа за инициативата и ще участва в изпълнението със средства, които са най-подходящи за действието.

Приложение V

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО СЕ ПРЕДОСТАВЯ ОТ КОМИСИЯТА В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 8, ПАРАГРАФ 4

1. Информация относно действия, позволяващи контролирането върху целия жизнен цикъл за всяко предложение, покриваща по-специално:

- подадени предложения,
- резултати от оценката на всяко предложение,
- споразумения за субсидии,
- завършени действия.

2. Информация относно изхода на всяка покана и изпълнение на действия, покриваща по-специално:

- резултатите от всяка покана,
- изхода от преговорите за споразумения за субсидии,
- изпълнение на действия, включително данни за плащанията и резултата от действията.

3. Информация относно изпълнението на програмата, включително значима информация на ниво рамковата програма, специалната програма и всяка дейност.

Тази информация (по-специално, относно предложения, тяхната оценка и споразумения за субсидии) следва да се предостави в еднообразно структуриран, който може да се чете и обработва в електронен формат, достъпен посредством система за информация и отчитане, позволяваща лесен анализ на данни.